

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 5. 2. 2025 v trestní věci obžalovaného [REDAKCE] [REDAKCE] narozeného [REDAKCE],

takto:

K odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň-město se podle § 258 odst. 1 písm. b, c), odst. 2 trestního řádu **ruší** rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29. 10. 2024 č. j. 8 T 26/2024 - 934 **ve výroku o trestu** a podle § 259 odst. 1 trestního řádu se věc **vrací okresnímu soudu**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město byl obžalovaný [REDAKCE] [REDAKCE] uznán vinným, že poté, co v přesně nezjištěném období zakoupil či jiným způsobem získal různé předměty ze slonoviny a jeden předmět ze zuboviny vorvaně obrovského, tyto minimálně od 19. 1. 2022 do 7. 9. 2022 na území České republiky na různých místech v [REDAKCE] držel, nabízel k prodeji a prodával jednak v prodejně [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (položky č. 5 – 70) a na webových stránkách [REDAKCE] (položky č. 5, 14, 16, 18, 21 - 23, 26, 28, 29, 31 - 34, 38, 52, 59, 64, dvě sošky prodané následně v rámci předstíraného převodu a další) nebo dalších místech, ačkoli nedisponoval ke komerční činnosti - obchodování platným potvrzením o výjimce ze zákazu obchodních činností dle čl. 8 bod 1 Nařízení Rady č. 338/97 (výjimka z obchodování se slonovinou - tzv. certifikát ES), kdy nejméně dne 20. 7. 2022 prodal osobě vystupující jako [REDAKCE] [REDAKCE] sošku tanečnice na podstavci o výšce 84mm vyrobenou ze slonoviny a sošku dirigenta na podstavci o výšce 84mm vyrobenou ze slonoviny za celkovou částku 25.000,-Kč, dále nejméně dne 7. 9. 2022 držel, přestože nebyl schopen prokázat původ těchto předmětů ani k tomuto nedisponoval žádnými dokumenty, v místě bydliště na adrese [REDAKCE], [REDAKCE] exempláře pod č. 1. – 4., a dále nejméně dne 7. 9. 2022 držel, vystavoval za účelem prodeje a nabízel k prodeji, přestože nebyl schopen prokázat původ těchto předmětů ani k tomuto nedisponoval žádnými dokumenty, ani nedisponoval výjimkou ze zákazu komerčního obchodu, v místě podnikání na adrese [REDAKCE] exempláře pod č. 5. – 70., a takto jednal, přestože věděl, že držení předmětů ze slonoviny a zuboviny vorvaně obrovského je bez listin prokazujících jejich původ nezákonné a také věděl, že od 19. 1. 2022 je nezákonné jakékoli obchodování s týmiž předměty, neboť slon africký i slon indický a vorvaň obrovský patří mezi jedince druhu živočicha kriticky ohroženého vyhubením a je proto chráněn Úmluvou o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES), publikované pod č. 572/1992 Sb., přičemž předměty ze slonoviny a zuboviny vorvaně obrovského jsou výrobky z částí jedinců zařazených do přílohy I Úmluvy (exempláře kriticky ohrožené nebo přímo ohrožené vyhubením) a zároveň zařazené do Přílohy A Nařízení Rady (ES) č. 338/97 v souladu s Nařízením Komise EU č. 1320/2014 ze dne 1. 12. 2014, kterým se mění Nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a regulování obchodu s nimi, čímž porušil zákaz dle čl. 8 bod 1 Nařízení Rady č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a regulování obchodu s nimi a dále porušil povinnost prokázání původu dle § 24 zák. č. 100/2004 Sb. o obchodování s ohroženými druhy, ve znění pozdějších předpisů a dle § 54 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, přičemž prodejem sošky tanečnice na podstavci o výšce 84mm vyrobené ze slonoviny a sošky dirigenta na podstavci o výšce 84mm vyrobené ze slonoviny získal 25 000,-Kč

a nabízením k prodeji exemplářů pod č. 5 - 70 chtěl získat minimálně částku ve výši 4 338 500, Kč.

2. Po právní stránce posoudil okresní soud jednání obžalovaného jako přečin neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami dle § 299 odst. 2, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku a odsoudil jej podle § 299 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku k peněžitému trestu v počtu 400 (čtyři sta) denních sazeb ve výši 500 (pět set) Kč, tedy v celkové výši 200.000 (dvě stě tisíc) Kč. Dále obžalovanému uložil trest propadnutí věci, a to podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zajištěných věcí pod položkami 1. – 72. a podle § 70 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku finanční částky 25 000 Kč zajištěné na účtu u [REDAKCE] banky.
3. Proti tomuto rozsudku podala státní zástupkyně ihned odvolání, které směřovala proti výroku o trestu v neprospěch obžalovaného. Státní zástupkyně se ztotožnila s uloženým trestem propadnutí věci, odvolání podala výlučně do výroku o trestu v části trestu peněžitého, který považuje za nepřiměřeně mírný, spíše směšný ve vztahu k povaze spáchané trestné činnosti a osobním a majetkovým poměrům obžalovaného. Okresní soud výši uloženého peněžitého trestu nijak nezduvodnil, pouze stroze konstatoval, že obžalovaný chtěl trestnou činností získat majetkový prospěch, proto ukládá peněžitý trest ve výši 200 000 Kč. Za této situace státní zástupkyně ani neví, s jakými úvahami se nalézací soud řídil a s čím má tedy polemizovat. Obžalovaný věděl, že jeho jednání je trestné a je o to závažnější, že se jej dopustil jako osoba dlouhodobě podnikající v oblasti obchodování se [REDAKCE]. Jednání obžalovaného nebylo jednorázové či občasné, ale dlouhodobé. Nabízením zajištěných exemplářů k prodeji chtěl přitom obžalovaný získat minimálně částku ve výši 4 338 500 Kč. Ani majetkové poměry obžalovaného nejsou zanedbatelné, ať již jde o jeho příjem, majetek či zajištěné finanční prostředky. Výše peněžitého trestu požadovaná státní zástupkyní zohledňovala i to, že nebyl navrhován trest zákazu činnosti, kdy obžalovaný může nadále podnikat v oblasti prodeje [REDAKCE]. Trest propadnutí věcí pak není trestem směřujícím k odčerpání výnosu z trestné činnosti, ale trestem za to, že obžalovaný držel věci v rozporu se zákonnou právní úpravou. Závěrem státní zástupkyně navrhla, aby odvolací soud uložil obžalovanému peněžitý trest v celkové výši 2 520 000 Kč, neboť tento trest není s ohledem na okolnosti věci nepřiměřeně přísný, natož likvidační.
4. Obžalovaný považoval podané odvolání za nedůvodné a navrhl jeho zamítnutí. Je pravdou, že odůvodnění napadeného rozsudku je poměrně stručné, nicméně obsahuje zásadní úvahy, jak soud k uloženému trestu dospěl. Nelze přehlédnout, že obžalovaný je osoba ve věku [REDAKCE] let, je vášnivým [REDAKCE] a současně podniká v oboru nákupu a prodeje [REDAKCE]. To, že je vášnivým [REDAKCE] je okolnost, kterou je třeba odlišit od prostého podnikání s použitými věcmi. Zajištěné předměty představují unikátní sbírku, která dokládá svým rozsahem ojedinělý sběratelský přístup a zkušenost se zaměřením na tuto oblast. Jak se podává i v závěru znaleckého posudku znaleckého ústavu, mezi posuzovanými exponáty není žádný, který by jakkoli zjevně nasvědčoval tomu, že by byl vytvořen až po roce 1947, tedy dle mezinárodní úmluvy CITES jsou takové exempláře považovány za [REDAKCE]. Není tedy pravdou, jak tvrdí obžaloba, že stáří předmětů nebylo vůbec zkoumáno. Je paradoxem, že pokud by obžalovaný znaleckým posudkem, který byl opatřen v rámci trestního řízení, disponoval, tak by dosáhl výjimky ze zákazu obchodování se všemi těmito předměty, v řízení o výjimku, o kterou žádal pro část předmětů z rodinné sbírky a jeho konání by bylo zcela legálním. V rámci nasazení operativně pátracích prostředků se nezjistilo, že by obžalovaný s předměty aktivně obchodoval. Všech námitek se obžalovaný vzdal a přistoupil k prohlášení viny v zájmu, aby trestní řízení skončilo co nejdříve a s co nejnižším trestem.
5. Ve vyjádření k odvolání poté obžalovaný porovnává věc s trestním řízením ve věci publikované Nejvyšším soudem ČR pod sp. zn. 7 Tdo 363/2022. Obžalovanému byla sbírka odňata a propadne státu. Sbírka pro něj není jen hodnotou finanční, ale i především hodnotou citovou. Už jen to představuje velmi zásadní finanční dopad do majetkové sféry obžalovaného. Obžalovaný je navíc na konci své aktivní činnosti a není schopen v případě peněžitého trestu, jak

požaduje obžaloba, si další příjem zajistit. Tím spíše, že jeho možnosti podnikání v oboru budou do budoucna kvůli odsouzení velmi omezené. Zákaz činnosti sice nebyl navrhován státní zástupkyní, nicméně okamžikem odsouzení obžalovaný pozbyde splnění všeobecných podmínek provozování živnosti. Obžalovanému nebyl uložen trest zákazu činnosti, nicméně obžalovaný nebude moci provozovat živnost, kterou dosud provozuje. I to je třeba vnímat jako další trest mající dopad na obžalovaného. Pokud obžaloba poukazuje na majetkové poměry obžalovaného, pak s ohledem na jeho věk a existenci společného jmění manželů se nejedná o okolnost, která by měla odůvodňovat uložení vyššího peněžitého trestu.

6. Krajský soud v Plzni z podnětu řádně a včas podaného odvolání přezkoumal v intencích ustanovení § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroku o trestu, jakož i správnost předcházejícího řízení, z hlediska vytýkaných vad a dospěl k následujícím závěrům. V řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, nebyly zjištěny žádné podstatné vady. Byla dodržena všechna zákonná ustanovení včetně těch, která zajišťují právo obžalovaného na obhajobu a řádné zjištění skutkového stavu věci. Okresní soud však i při zohlednění prohlášení viny obžalovaným neprovedl dokazování v dostatečném rozsahu, který je žádoucí pro rozhodnutí o uložení trestu. Byť odvolací námitky státní zástupkyně směřovaly výlučně proti uloženému peněžitému trestu, přezkoumal odvolací soud celý výrok o trestu, jež tvoří z pohledu rozhodování soudu jeden celek.
7. Při odůvodnění uloženého trestu okresní soud nepostupoval, jak mu ukládá zákon, konkrétně ustanovení § 125 odst. 1 trestního řádu, a jeho rozsudek je zcela nepřezkoumatelný. Z tohoto důvodu zrušil odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o trestu podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu. Jak vyplývá z bodu 2. odůvodnění napadeného rozsudku, okresní soud žádným způsobem nezodpovídá uložený peněžitý trest. Nedostatečně se věnuje odůvodnění uložení trestu propadnutí věci, u něhož se dopustil i formulačního pochybení mezi položkou 4. a 5.. Vůbec se nezabývá závažností spáchané trestné činnosti, širším kontextem páčání trestné činnosti včetně její specifikace, na kterou odkazuje obhajoba ve svém písemném vyjádření k odvolání. Okresní soud zcela nedůsledně hodnotil i polehčující okolnosti, navíc způsobem vyznívajícím v neprospěch obžalovaného. Zcela opominul přiznat významnou polehčující okolnost podle § 41 písm. p) trestního zákoníku, že obžalovaný vedl před spácháním trestného činu řádný život. Za polehčující okolnost označil jen doznání obžalovaného. Při svých o druhu a výměře trestu okresní soud chybně nepřihlédl k prohlášení viny obžalovaným, alespoň tak neuvedl v rámci odůvodnění rozsudku. Tím porušil ustanovení § 39 odst. 1 trestního zákoníku. Takové prohlášení viny obžalovaným je nutno vnímat v širším kontextu než jen polehčující okolnost uvedenou v ustanovení § 41 písm. l) trestního zákoníku. Při prohlášení viny obžalovaný souhlasí nejen s vinou, ale i s užitou právní kvalifikací žalovaného skutku, a pokud soud prohlášení viny přijme, jak tomu bylo i v tomto případě, provádí pouze omezené dokazování vyjma rozsahu prohlášení viny, což v daném případě s ohledem na rozsah spisového materiálu a složitost věci podstatně zkrátilo a usnadnilo průběh řízení před soudem. Rovněž v odůvodnění rozsudku absentují úvahy o tom, jaké důsledky bude mít odsouzení pro další život obžalovaného, jaký bude dopad na jeho podnikání, za současného přihlédnutí k věku obžalovaného.
8. Dále krajský soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu podle § 258 odst. 1 písm. c) trestního řádu, neboť okresní soud neprovedl v řízení před soudem dostatek důkazů potřebných pro rozhodnutí o trestu, přestože to bylo jeho povinností podle § 206c odst. 6 trestního řádu. Poté, co obžalovaný ve věci prohlásil svoji vinu a okresní soud jeho prohlášení usnesením přijal, vyslechl obviněného jen k jeho majetkovým poměrům a provedl důkazy výlučně k jeho osobě předložením k nahlédnutí stranám opisu rejstříku trestů a opisu přestupků. Tímto postupem taktéž porušil ustanovení § 39 odst. 1 trestního zákoníku, neboť neposoudil všechny rozhodné skutečnosti pro ukládání trestu, ať již jde o okolnosti, za nichž byl trestný čin spáchán, osobu obžalovaného, jeho osobní, majetkové a výdělkové poměry, jeho pohnutku, záměr a cíl, se kterým trestnou činnost páchal.
9. Okresní soud předně provedl po obsahové stránce nedostatečný výslech obžalovaného, neboť se nezaměřil na jeho osobní poměry, motivaci k jednání, okolnosti spáchání trestné činnosti včetně

snahy o legalizaci, na které odkazuje i obhajoba ve svém písemném vyjádření k odvolání. Nezjišťoval od obžalovaného ani otázku vlastnictví věcí, u nichž rozhodl o propadnutí věci, přestože tento druh trestu lze uložit jen u věcí ve vlastnictví obžalovaného. Ten přitom v rámci přípravného řízení uvedl, že část věcí byla ve vlastnictví jeho dnes již zemřelé [REDACTED]. Toto pochybení okresní soud v dalším řízení napraví doplňujícím výsledkem obžalovaného. Kromě toho provede i další důkazy ze spisu týkající se majetkových poměrů obžalovaného, kterými argumentuje státní zástupkyně v podaném odvolání. Doplnění dokazování zaměří nejen na nemovité věci, ale i zjištěné finanční prostředky hotovostní i bezhotovostní. I v těchto případech bude věnovat svoji pozornost otázce vlastnictví věcí. Stejně doplní dokazování a soustředí se na věci, ohledně nichž bylo rozhodováno při ukládání trestu propadnutí věci.

10. Pochybení okresního soudu a rozsah nutného doplnění dokazování dosahovaly takového rázu a rozsahu, že bylo nutné postupovat podle § 259 odst. 1 trestního řádu a vrátit věc okresnímu soudu. Pokud by tak odvolací soud neučinil, nahrazoval by činnost soudu prvního stupně. Navíc by takový postup byl na újmu zásady dvojinstančnosti trestního řízení a možnosti stran se bránit účinně rozhodnutí okresního soudu o trestu podáním odvolání. Takový postup byl rovněž zvolen i s přihlédnutím k charakteru spáchané trestné činnosti, kdy nejde zcela jistě o trestnou činnost běžně projednávanou. Okresní soud v dalším řízení napraví svá pochybení a bude postupovat v souladu s pokyny odvolacího soudu. Při novém rozhodnutí o trestu bude věnovat náležitou pozornost formulaci výroku a své závěry odůvodnění způsobem, aby dostál svých povinností uvedených v § 125 odst. 1 trestního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Plzeň 5. 2. 2025

Mgr. Simona Kuboušková v. r.
předsedkyně senátu